

№ 102.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Mamerta B.
Niedz. NMP. Łaskawej.
Pon. św. Serwacego B.
Wt. św. Bonifacego M.
Śr. św. Zofii Wd.
Czw. św. Jana Nepom.
Piąt. św. Paschalis W.

Wschód słońca: godz. 4 m. 14
Zachód słońca: godz. 7 m. 39
Dług. dnia godz. 15 m. 25

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie „ 4 „ —
Kwartalnie „ 2 „ —
Miesięczn. „ - „ 68
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięcznie „ - „ 85

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

№. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sobota, dnia 11 maja 1907 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparselowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 4 — 5-ej po południu.

Czarniecka Góra uzdrowisko przyrodolecnicze i letnisko. Otwarcie dn. 15 Maja. — Patrz str. 8.

646-3

Nowe Miasto nad Pilicą przez Rawę | Opoczno drogi Dąbrowskiej.

Zakład Przyrodolecniczy

D-ra J. Bielińskiego

St. dojazdowa Skieniewice W. W.

gruntownie odświeżony i udogodniony przez nową administrację, cały rok otwarty, przyjmuje chorych i pensjonarzy. 652-3-1

Rozkład pociągów.

Letni od 1 maja.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechdzą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.10, c) 11.20, d) 2.00, e) 3.15, f) 6.10, g) 8.20.

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, i) 7.35, j) 9.40, k) 10.15, l) 4.05, m) 5.25, n) 8.35, o) 11.00.

UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami: b), f), h), o), bezpośredniej komunikacji Warszawa—Łódź.

W pociągach oznaczonych literami: b), d), f), m), j), n), kursują wagony pocztowe.

Pociągi oznaczone literami: e), i), j), n), zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociągi oznaczone literami: h), l), zatrzymują się tylko w Andrzejowie.

Kolej obwodowa.

Odechdź ze stacji Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska 6.55. Odechdź ze st. Łódź-kaliska do Kuluszek 10.45, przychodź z Kuluszek do st. Łódź-kaliska o godz. 8.10.

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odechdzą do Kalisza: o godz. 8.25, 12.35, 5.40, 6.38, do Warszawy: o godzinie 10.42, 11.40, 5.52.

Przychodzą z Kalisza: o godz. 10.34, 11.30, 5.37, 9.30, z Warszawy o g. 12.13, 5.32, 6.30.

Z prasy rosyjskiej.

W gazecie „Parus” znajdujemy następujący artykuł p. A. D. o dokonywającym się jakoby wolnym przystosowywaniu się biurokracji do odmiennych warunków bytu. Według autora, nie należy wszakże wyciągać ztąd zbyt optymistycznych wniosków. Biurokracja, zdaniem p. A. D., wzorem każdego pasorzyty zmienia raczej tylko podłoże, nie zaś swoją naturę.

Autor na wstępie zaznacza, iż rząd obecny w Rosji opiera się na dwóch filarach: szlachcie rosyjskiej i biurokracji, interesy jednak obu tych czynników i warunki ich bytu nie są bynajmniej jednakowe. Szlachta zawsze i wszędzie łączy najściślej interesy swoje z absolutną formą rządu.

„Inaczej biurokracja. Nie ma ona właściwie interesów, któreby wymagały pewnej stałej formy rządu, a w szczególności absolutyzmu. Jest ona niezmiernie ruchliwa, żywotna, zdolna przystosowywać się, słowem—silną jest właściwością wszystkich pasorzytów, które puszczają korzenie w różnych środowiskach.

Biurokracja istnieje w Europie, zaczynając od wieków średnich. Okresem jej rozkwitu był wiek XIX-ty. Była ona towarzyszką absolutyzmu ale nie kiwnęła nawet palcem, aby bronić go przed rewolucją. Głównym jej zadaniem było zawsze zachowanie własnej organizacji i utrzymanie własnego wpływu.

We Francji, wyhodowana przez Napoleona biurokracja przeżyła restaurację, monarchię lipcową, drugą rzeczpospolitą, a teraz cięży nad trzecią. W Austrii i Prusach w marcu 1848 roku stanęła po stronie nowych prądów, a potem znów poszła na usługi restauracji. Konstytucja, wchodząca na miejsce absolutyzmu, rzadko kiedy zmieniała zasadniczo pozycję biurokracji. Głośny Haxthausen pisze w r. 1851 o nowych urządzeniach pruskich: „Pozykaliśmy t. zw. monarchię konstytucyjną wraz z jej urządzeniami reprezentacyjnymi, ale jednocześnie byliśmy świadkami, jak biurokracja zawarła swego rodzaju przymierze z konstytucjonalizmem, przystosowała się do jego form, a teraz jest jeszcze potężniejsza, bardziej nieograniczona i samowalna, niż dawniej”.

Szlachta z trudnością godzi się z reprezentacyjną formą rządu, biurokracja zaś nagina się do tego bardzo łatwo i równie dobrze gotowa jest służyć interesom demokracji, jak przedtem służyła szlachcie.

Historia Prus przepełniona jest epizodami walki pomiędzy biurokracją a junkierstwem. Już w początkach XIX wieku, gdy widoczny się stał wzrost burżuazji, biurokracja zdyskontowała ten fakt i z miejsca zdradziła szlachtę. Jednakże w ciągu 40 lat junkierstwo przy Steinie, Hardenbergu i innych stawiało silny opór liberalnym zakusom biurokracji. Dopiero potem obraz się zmienił i po rewolucji biurokracja odniosła pierwsze poważne zwycięstwo, nie dopuszczając do powrotu absolutyzmu. Bracia Gerlachowie, Stahl i cała spółka „Kreuz-Zeitung” nigdy nie mogły przebaczyć temu ówczesnemu zwierznikowi biurokracji pruskiej, Mantenflowi”.

Autor, kładąc nacisk na metamorfozy biurokracji pruskiej, zbyt może pobieżnie potraktował

biurokrację Austrii, która pomimo konstytucji jest klasycznym przykładem centralizmu biurokratycznego i wpływów biurokratycznych. Poza tem spostrzeżenia autora są bezwarunkowo trafne. Na uwagę zasługuje, że autor przewiduje bliską możliwość podobnej ewolucji biurokracji i w Rosji.

„Zdaje się — pisze gazeta — że podobna ewolucja, oddzielająca coraz bardziej biurokrację od szlachty, odbywa się obecnie i w Rosji. Po między temi żywiołami dotychczas panowała niezakłócona harmonia, a chociaż czasami przerywała się na krótko (około 1830 r.), chociaż często oba żywioły walczyły pomiędzy sobą o wpływ, jak to np. było za panowania Aleksandra III-go (hr. Ignatiew i Pobiedonoscew), w ogólności jednak działali zgodnie, mając wspólnego przeciwnika — społeczeństwo. Społeczeństwo to od r. 1860 już dojrzało i zaczęło domagać się reform, co rozdrażniało szlachtę i wywoływało wśród niej obawy. Ale społeczeństwo było zbyt słabe i biurokracja nie decydowała się przechylać na jego stronę. Teraz co innego. Społeczeństwo dowiodło swej siły i biurokracja zwołna zaczyna zmieniać front. I rozumiemy doskonale, że właśnie pod wpływem działalności drugiej Dumy zaczął dojrzywać ten znamieny zwrot w losie biurokracji rosyjskiej. Druga Duma zrobiła to, czego nie chciała, czy nie mogła uczynić pierwsza: uznała prawa zasadnicze 1906 roku i stanęła na gruncie ściśle konstytucyjnym. Tych zmian, jakie mogą zajść w podobnie wytkniętych granicach, biurokracja nie obawia się dla siebie. Słusznie czy niesłusznie, jest ona przekonana, że łatwo się do nich przystosuje. Dlatego też istnieje zasada do przypuszczenia, że postanowiła puścić w ruch swoje wpływy, aby przyspieszyć rozstrzygnięcie kwestyi w danym kierunku. Zrozumiała ona, iż żadna siła nie jest w możności cofnąć społeczeństwa z drogi jego żądań, a przedłużające się przesilenie, obfitujące w krwawe niespodzianki, może się odbić fatalnie na jej położeniu.”

Autor powiada w końcu, że gdy szlachta rosyjska za pomocą swej «rady zjednoczonej» i organizacji monarchicznych walczy w dalszym ciągu w imię absolutyzmu, biurokracja zwołna przechodzi na grunt platformy konstytucyjnej. «Widać to z działalności grupy centrum w radzie państwa, z układających się stosunków pomiędzy Dumą a ministeryum, wreszcie z mnóstwa drobnych faktów, jakie przynosi dzień każdy.» W tym procesie socjologicznym autor widzi powód «zmiennej pogody» i chwiejności, jakie panują u góry. Trudno ocenić, o ile te wywody autora są słuszne, ale w każdym razie zasługują one na uwagę. Tylko biurokracja rosyjska ma tyle cech swoich i tak żyła się ze swoim podłożem, że okres jej ewolucji trwać będzie zawsze.

cimy za wiejskie produkta znacznie drożej, niż lat poprzednich.

Uniwersytet ludowy P. M. S. Zapowiedziana na jutro pogadanka St. Krzemieńskiego wzbudziła ogólne zainteresowanie. Wiele osób z inteligencji wybiera się na nią. Odbędzie się ona w sali «Jedności» (Piotrkowska 175) o godzinie 4-ej po południu.

Zarząd Koła Północnego P. M. S. uprasza wszystkie osoby, którym doręczone były przez delegatów Koła zaproszenia do ofiar na Dar narodowy dla Polskiej Macierzy Szkolnej, a które dotychczas takowych jeszcze nie złożyły, o nadysłanie ofiar pod wskazanymi w zaproszeniach adresami: 1) kancelarya kościoła św. Józefa, 2) Bank Handlowy — Średnia 16 i 3) Towarzystwo Wzajemnego Kredytu — Pasaż-Meyera 11) lub bezpośrednio do biura Koła Północnego P. M. S. na ul. Konstantynowskiej № 1.

„**Koło panien**”. Komisja organizacyjna «Koła panien» odbyła pierwsze po zatwierdzeniu ustawy posiedzenie, na którym postanowiono:

- 1) dać doraźną pomoc dzieciom ofiar ostatnich walk bratobójczych;
- 2) przenieść i otworzyć od 1 maja bibliotekę dzieciinną do wynajętego na ten cel lokalu, przy ul. Spacerowej № 34, gdzie również mieścić się będzie biuro «Koła panien»;
- 3) zapoczątkować czytelníę dla członków Koła zaprenumerowaniem kilku pism.

Odczyty T. K. O. Jutro o godz. 6-ej w sali przy ul. Zawadzkiej № 17 adw. przys. A. Mogilnicki wygłosi odczyt p. t. «Udział ludu w rządzie».

Odczyt Lednickiego. W dniu 12 b. m., t. j. jutro, Towarzystwo krzewienia oświaty urządza w teatrze Wielkim o godz. 2 po południu odczyt Lednickiego p. t. „Antonomia i federalizm”.

Ceny mięsa. W ubiegłym tygodniu rzeźnicy łódzcy w rzeźni miejskiej płacili za mięso wołowe pierwszego gatunku (woły stepowe i opasy miejscowe) po 16 $\frac{1}{2}$ kop. za funt, 15 kop. za funt

z bydła miejscowego. Za wieprze o żywej wadze 16 kop., za cielęcinę 12 kop. za funt żywej wagi.

Na tak znaczną wysokość ceny wpływa mała dostawa bydła i trzody z Cesarstwa, oraz brak jej na miejscowych rynkach.

Z III-ej kasy pogrzebowej. W niedzielę dnia 26 b. m. o godzinie 3-ej po południu w lokalu III-go oddziału straży ogniowej ochotniczej, przy ul. Mikołajewskiej pod № 54, odbędzie się w drugim terminie ogólne zebranie członków tej Kasy; będzie ono prawomocnem bez względu na ilość przybyłych członków.

Związek stróżów. Tymczasowa komisja w sprawie zawiązania związku stróżów opracowuje jego ustawę. Prosi ona nas o zaznaczenie, że protestuje przeciw zbieraniu pieniędzy przy zapisywaniu się. Zebranie członków założycieli w celu odczytania ustawy odbędzie się w niedzielę d. 26 b. m.

Z Widzewa. Na murach fabryk Tow. ake. „Heinzel i Kunitzer” w Widzewie wywieszono następujące ogłoszenie:

Niniejszem podajemy do wiadomości, że fabryki nasze mogą być uruchomione stopniowo począwszy od dnia 13 maja r. b. i że praca wznowiona i prowadzona będzie na zasadach ścisłego przestrzegania wiadomych przepisów porządku fabrycznego, jak również przestrzegania następujących punktów:

1. Robotnicy, którzy nie zapisali się jeszcze na listy, a do pracy przystąpić pragną, obowiązani są przed przystąpieniem do pracy na nie się zapisać; w przeciwnym razie do pracy przyjęci nie będą.
2. Wszelkiego rodzaju zbiegowiska i zbierania się robotników w obrębie terytorjum fabrycznego, lub też w salach fabrycznych, jak również nachodzenie i natrętne zachowywanie się względem majstrów i zwierzchników nie będą nadal tolerowane.
3. Przyjmowanie zażaleń i rozpoznawanie kwestyi osobistych robotników uskuteczniane będzie przez każdego z szefów oddziałów dwa razy

tygodniowo, w środy i soboty od godz. 4 do 6 po południu dla zakomunikowania zarządowi.

4. Robotnicy nie mają prawa uchylać się od rewizji osobistej. Zbieranie się robotników w kantorze głównym surowo wzbronione.

5. Po upływie pierwszych sześciu dni pracy, robotnicy podług prawa otrzymają książeczki zarobkowe.

Gdyby w czasie pierwszych 6-iu dni pracy tak w naszych fabrykach, jak w którejkolwiek z innych fabryk związkowych powstały jakiegokolwiek nieporządku, prowadzące do zamknięcia którejkolwiek z tych fabryk, fabryki nasze natychmiast bez żadnego wypowiedzenia zamknięte będą. Gdyby wspomniane nieporządki zaszły po 6-cio dniowej pracy, fabryki nasze zamknięte będą po uprzednim 14-to dniowym wypowiedzeniu. Gdyby w przeciągu pierwszych 6-ciu dni okazały się uszkodzenia w maszynach, naprawa których spowoduje wstrzymanie robót na jakiś czas, to w tym razie majstrowie i robotnicy nie mają prawa żądać wynagrodzenia za czas tej przerwy.

6. Stosownie do postanowień Związku, żaden z członków administracji fabrycznej nie ma prawa czynienia jakichkolwiek zmian dotychczasowej płacy lub warunków pracy.

(Podpisano): Zarząd Towarzystwa akcyjnego wyrobów bawełnianych „Heinzla i Kunitzera.”

Towarzystwo opieki nad dziećmi. Wczoraj o godz. 8 i pół wieczorem, odbyło się posiedzenie zarządu łódzkiego oddziału Towarzystwa opieki nad dziećmi, pod przewodnictwem dr. L. Fankanowskiego. Przyjęto do wiadomości, że lokal na hotelik wynajęty został w domu przy ul. Milsza № 16, i że przystąpiono już do koniecznych przeróbek, które ukończone być mają do d. 1 lipca. W tym terminie hotelik oddany będzie do użytku. Tymczasowo otwarty zostanie hotelik w jaknajkrótszym czasie przy ulicy Zawadzkiej № 16, gdzie istniała dotychczas ochrona komitetu obywatelskiego. Postanowiono zaangażować gospodynię i ochroniarzkę.

Sekcja jubileuszowa. Wczoraj wieczorem

kiem wiele rzeczy kulturalnych powinniśmy nasładować, a zwłaszcza porządki na kolejach, oraz gospodarkę miejską. Ta czystość, ten ład imponuje. O ile mniej służby, o ile więcej uczciwości i rzetelności w obsłudze pasażerów, o ile więcej udogodnień dla mieszkańców miast i miasteczek, gdzie nie odczuwa się braku zwykłych potrzeb codziennego użytku, ale i o pewną wykwiłność niezbyt trudno. Jak w miastach, tak i na kolejach wszystko wyzyskane. Urządzenie kontroli biletów przy wyjściu z dworca wielką ulgę przynosi obsłudze pociągowej. Kolejce nasze tracą dużo na usługę przy pociągach, a podróżni z tej usługi nie korzystają wcale.

Konduktor i kontroler ma za mało władzy, a publiczność niesfora wylamuje się z należytych praw, a stad bezład, kradzieże, jazdy bez biletów i t. p. drobne przestępstwa, poniżające godność człowieka.

Kolej wyznacza konduktorów i nadkonduktorów dla czuwania nad temi nadużyciami, stosownie do przepisów wydanych przez ministerium. Piszą się te prawa przez ludzi, jadących pierwszą klasą, w dodatku gratis. Około tych dostojników tańczy służba kolejowa i wszystko idzie gładko. Gdyby taki pan przejechał się u nas za biletem III klasy i poznał wszystkie niedogodności podróżnika, wszystkie szachrajstwa połowy naszych obywateli, wtedy nastąpiłby szereg innych rozporządzeń i inna naprawa stosunków na tych drogach.

Nie jest to rzeczą zbyt trudną, mając wzór na pruskich kolejach, zreformować niedogodności. I gdyby uciec się chciała nasza droga Fabryczno-Łódzka do tego środka, uniknęłaby wielu nierówności np. przy układaniu rozkładu jazdy, który stał się prawdziwym ciężarem dla naszych kontrolerów, nad-konduktorów i konduktorów.

Już rozkład zimowy był tak ciężki, że pracownicy ci za ledwie co trzecią noc mogli przepełnić w łóżku, wyraźnie co trzecią noc, kiedy prawo nakazuje odpoczynek najwyżej po 24 godzinach.

Wprawdzie pomiędzy jednym i drugim pociągiem takiemu panu zostaje często parę godzin wolnych, ale wtedy musi on korzystać z łóżka w pokoju służbowym na stacji, a tam, jak w domu zajezdnym, jedni wchodzi, drudzy wychodzą. Niepokój i ruch ciągle panuje, a w takich warun-

kach marny to wypoczynek. Tymczasem odpowiedzialność, zwłaszcza nadkonduktora, wielka, boć to on prowadząc pociąg, potrzebuje największej przytomności, a jakąż przytomność może mieć człowiek po dwóch nocach bezsennych? Tych niedogodności nie uniknięto przy nowym rozkładzie letnim i obecnie służba w gorszym jeszcze znajduje się warunkach, tak że z wyczerpania i znużenia prawie upada. Przecież coś na to poradzić trzeba, albo ustanowić jeszcze jedną brygadę służby pociągowej, albo zmniejszyć obsługę przy pociągach w ten sposób, aby z tych ograniczeń można było utworzyć jeszcze jedną zmianę.

Jeżeli tak polecam koniecznie poprawienie porządku na naszych drogach żelaznych i wskazuję wzór w drogach pruskich, to nie dla tego to czynię, aby chwalić wszystko co pruskie...

Mam na myśli bardzo smutny fakt. Oto w Westfalii na jednym z cmentarzów robotnik polski pochował dziecko, a nad mogiłą zatknął czarny krzyżek, na którym widniał napis polski.

Władze miejscowe kazały napis zmienić na niemiecki, albo ten zupełnie uprzętnąć.

O! narodzie, jeżeli twoja cywilizacyjna działalność w tym kierunku wyteżyła swe siły—hańba ci. Zgiń jak zginęły zepsute i zwyrodniałe miasta Sodoma i Gomora.

Takich wydających podobne rozporządzenia prusaków przywiozłbym tu do Łodzi i oprowadził ich po wszystkich cmentarzach, aby ich wstyd pożerał, jak sępy dary ciał Prometeusza...

Kiedy już mowa o kolejach niech mi wolno będzie zwrócić uwagę na list p. Al. Idzikowskiego, umieszczony w № 101 «Rozwoju», a dotyczący szkoły kolejowej.

W «Skrytce do listów» pomieszczymy wszelkiego rodzaju kwestye, nie tylko wypracowania małoletnich pensjonarek, ale i elukubracje starszych panów... Za rubrykę tę nie odpowiada redakcja, choć jednak tym sposobem powiadamy ogół o sądach innych.

Jestto niejako trybuna głosów obcych, ale często wkraczająca w tak dziwne rozumowania, że pomimo bezstronności zachowywanej przez redakcję, musi nie jeden głos taki iść do kosza, lub też wymaga ze strony redakcji pewnego oświetlenia.

Do tych ostatnich listów należy list p. Al. Idzikowskiego.

Nie wiemy doprawdy o co autorowi tego listu chodziło, czy o to, aby jego koledzy nie należeli do Macierzy, czy też o to, aby na kolej nie dopuszczono szkoły Macierzy Polskiej?

Wiem, że od czasu powstania P. M. S. wytworzyła się pewna grupa ludzi jej nieprzychylna i co ciekawsze w tej całej kwestyi, że ta grupa ludzi znalazła się już wtedy, kiedy jeszcze P. M. S. nie miała czasu się rozwinąć.

Widzimy w tem pewną niechęć ku tej tak wielkiej i tak powszechnej w kraju naszym instytucyi, a co gorzej, że niechęć ta objawia się już w pewnej grupie ludzi nawet przy zakładaniu szkół elementarnych.

Każdemu z obywateli-polaków idzie o to, aby jaknajrychlej kraj nasz wyzbył się analfabetów...

Ucz gdzie chcesz i jak potrafisz, byleś pracował z korzyścią...

Panu Al. Idzikowskiemu nie podobało się przemówienie p. Kazimierza Arkuszewskiego, o którym „Rozwój” napisał tylko tyle, że przemawiał o zadaniach Macierzy szkolnej.

Dostłownie tylko tyle tam było, a p. Idz. 100 z górą wierszy małym drukiem zużywa, aby wyjaśnić, że konkurencya nie potrzebna, że polska Macierz na kolei nie ma prawa istnienia, bo taniej kosztuje miejscowa szkoła i t. p.

Wszystko to tyle warto, co jakiś wiatr wiejący. Bo o jaką tu konkurencyę chodzi? Czy o to, żeby 400 dzieci, których szkoła kolejowa dotąd nie pomieściła—nie uczyć wcale? Mieliscie panowie cały rok blisko czasu pomyśleć o tem i coście dotąd zrobili?

Dopiero teraz część kolegów waszych zwróciła się o pomoc w tym kierunku do Koła okręgowego P. M. S., które przyrzekło na ten cel asygnować paręset rubli. Fakt ten niezbita najlepiej mówi, o jaką to konkurencyę P. M. S. chodzi. Czcze gadaniny zostaną tylko gadaninami; nam trzeba c z y n ó w, c z y n ó w, j e s z c z e r a z o z y n ó w!

Takie fakty jak wyznaczenie przez okręg łódzki P. M. S. Kołu kolejowemu 400 rb. na naukę elementarną, bodajby były jaknajczęstsze, a taka rywalizacya niech nigdy nie schodzi z porządku dziennego około zabiegów podwignięcia szkolnictwa w Polsce!

w lokalu Lutni, odbyło się posiedzenie sekcji jubileuszowej, zajmującej się organizacją obchodu uroczystości na cześć Elizy Orzeszkowej. Załatwiono głównie kilka spraw, dotyczących działu administracyjnego, a więc ustanowiono ceny biletów na przedstawienia oraz wobec zgłaszania się po nie, powierzyć sprzedaż cukierni p. A. Roszkowskiego, znajdującej się w punkcie najdogodniejszym. Co się tyczy urzędzenia projektowanej apoteozy, uchwalono zwrócić się do artystów-malarzy z prośbą, aby zechcieli zająć się ułożeniem.

Omówieniem dalszych spraw sekcja jubileuszowa zajmie się na posiedzeniu w dniu 16-ym b. m.

Zebrań piekarzy. Wczoraj o godz. 3-ej po południu w lokalu zgromadzenia majstrów piekarskich przy ulicy Podlesnej № 1 odbyło się zebrań właścicieli piekarń w celu omówienia sprawy organizacyi związku właścicieli piekarń w Łodzi i powiecie łódzkim.

Z dyskusyi wyjaśniło się, że właściciele piekarń, organizując związek, nie mają na celu ani krzywdy konsumentów, ani też pracowników. Przeciwnie, dążeniem ich ma być poprawa istniejących stosunków ekonomicznych.

Głównym celem związku ma być obrona interesów właścicieli piekarń przed wyzyskiwaczami, zwłaszcza niesumienymi sklepikarzami, którzy często zarywają piekarnie.

Drugim zadaniem związku ma być troska o nabywanie produktów z pierwszej ręki, po cenach możliwie najniższych, gdyż do obecnej chwili każdy właściciel piekarni jest zależnym od sprzedawcy mąki, drożdży i opalu.

Związek w miarę środków materialnych będzie otwierał własne składy mąki, drożdży i opalu.

Trzecim zaś punktem ma być zjednoczenie wszystkich właścicieli piekarń w jedno ognisko. Do tej pory z praw organizacyi korzystali tylko majstrowie cechowi, których liczba w stosunku do ogółu właścicieli piekarń jest zbyt mała, aby mogła sama przeprowadzić jakąkolwiek nowącyę.

Opierając się na powyżej wymienionych danych, zebrani w liczbie 43 przyszli do wniosku o konieczności założenia związku i w tym celu wybrali 15 osób do komitetu, ma on zająć się opracowaniem ustawy i zebraniem podpisów właścicieli piekarń, którzy zechcą należeć do związku.

Nowe szkoły. Komisya szkolna przy magistracie łódzkim postanowiła, aby w początkach bieżącego roku szkolnego otworzyć cztery szkoły dwuklasowe.

Na zasadzie tej uchwały magistrat poszukuje w różnych punktach miasta odpowiednich lokali od 1 lipca lub października r. b.

Uwolnienie. Z więzienia łódzkiego wczoraj wieczorem zostali wypuszczeni Floryan Bonecki i Stanisław Spiewak.

Otwarcie cukierni. Dziś w ogrodzie miejskim przy ulicy Mikołajewskiej została otworzoną cukiernia, w której wieczorami będą dawane koncerty.

Stowarzyszenie saffaktor-majstrów. Dnia 8 b. m. odbyło się uroczyste poświęcenie lokalu Stowarzyszenia przyczem ksiądz Kaim wygłosił piękną i bardzo wzniosłą mowę. Przy tej okazji zebrano na rzecz polskiej Macierzy szkolnej 17 rb. 53 kop., które złożono w naszej redakcyi.

Na zjazd do Petersburga. Wczoraj w lokalu giełdy (Zielona № 3) dokonano wyboru z kuryi przemyślu łódzkiego okręgu—wyborców na zjazd w Petersburgu, mający na celu wybór członka do rady państwa na miejsce zmarłego K. Jasunińskiego. Wybrani zostali: p. Jan Surzycki, kandydat praw, dyrektor Tow. kopalni «Saturn» i inżynier Paweł Hertz.

Wyjaśnienie. Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że wiadomość telefoniczna, zamieszczona w rannym wydaniu „Kuryera Warszawskiego“ z dn. 11 maja—o posiedzeniu zarządu Towarzystwa opieki nad dziećmi, jest przestarzała. Posiedzenie to odbyło się 3 maja, wyniki więc jego nie mogą być podawane w formie świeżo zapadłych uchwał, kwalifikujących się na korespondencyę telefonem. Wczoraj istotnie odbyło się posiedzenie zarządu Towarzystwa opieki nad dziećmi, lecz obrady dotyczyły całkiem innych spraw. Wiadomość powyższa ukazała się w «Rozwoju» dopiero wczoraj, skutkiem tego, że pismo było zamknięte. Połączenie sprawozdań w telefonach dwóch pose-

dzieli że już nie wspomniemy o aktualności dziennikarskiej, wprowadza w błąd ogół.

Kara administracyjna. Na mocy wyroku czasowego general-gubernatora piotrzkowskiego, mieszkaniec gminy Marynów, 24-letni Józef Zawadzki, za noszenie nabitego rewolweru skazany został na 3 miesiące więzienia.

Strejk w fabryce. Dziś w fabryce Landau i Weile (ulica Kątna) zastrejkowało 109 robotników.

Loterya. Dziś w 1 dniu ciągnięcia IV-ej klasy 188 loteryi klasycznej padły następujące ważniejsze wygrane:

10000 rb. nr. 16474.
4000 rb. nr. 20774.
1000 rb. nr. 17793.
500 rb. nr. 9277, 13145.
300 rb. nr. 70, 86, 1631, 4537, 5245, 9783, 11441, 16141, 16355, 17010.

Związek fabrykantów kamgaru i szewiutu. Wczoraj w sali Grand-Hotelu odbyło się zebrań fabrykantów, mające na celu zorganizowanie drugiego związku przemysłowców. Zebranie zagał p. B. Scherer, wyjaśniając cel jego; na przewodniczącego powołano adw. przys. p. Makowa, ten zaś ze swej strony zaprosił na asesora pp. B. Wienera, B. Scherera, a na sekretarza p. J. L. Cohna.

Porządek dzienny obejmował: 1) cel związku, 2) nazwa związku, 3) gwarancya członków związku, 4) ustanowienie opłaty wpisowego i 5) wybory.

P. J. Cohn objaśnił, iż organizowany związek będzie miał na celu obronę interesów przeciw innym związkom, jak farbiarskiemu, przedziałnicemu i robotniczemu.

Po dłuższych debatach zgodzono się na nazwę „Związek fabrykantów kamgaru i szewiutu”. Wysokość wpisowego określono na rb. 5.

Do opracowania ustawy związku wybrano komisję w skład której weszli pp. B. Scherer, L. Majbaum, B. Wiener, Pikelny, Sylberblat, Glezer, Lewenstein, J. Kohn, Landberg i adw. przys. Makow, oraz jako kandydaci pp. Koenigsberg, Zucker i Rosengard.

Rzeczona komisya ma w ciągu dwóch tygodni opracować projekt ustawy i przedstawić ogólnemu zebraniu. Dotychczas zapisało się do związku 50 fabrykantów.

Zebranie w Radogoszczu. Pewna grupa mieszkańców Bałut, niezadowolona z otwarcia szkół na Bałutach, za pośrednictwem wójta gminy Radogoszcz zwołuje na poniedziałek, dnia 13 b. m., o godz. 1 i pół zebranie, aby istniejące już szkoły zamknąć. Ze względu na doniosłość sprawy, na zebranie to winno przybyć jaknajwięcej osób, którym oświata leży na sercu.

Fowybijanie szyb. W sobotę d. 4 maja, właścicielowi warsztatu szewskiego p. Braunowi (Rynek Bałucki № 3) jacyś ludzie wręczyli żądania pracowników, dotyczące podniesienia płacy za roboty.

Braun przekonawszy się, że w innych warsztatach na Bałutach żadnych żądań nie stawiano, nie zgodził się na podwyżkę, wskutek czego pracownicy w ubiegłym tygodniu nie stawili się do pracy.

Wczoraj zaś ze strony pracowników przyszli do Brauna delegaci, lecz gdy ten z nimi nie porozumiał się, powybijali mu szyby w oknach.

Zabójstwo policyanta. Wczoraj o godz. 10¹/₂ ulicą Aleksandrowską przechodził policyant I-go cyrkułu 28-letni Bolesław Olechnowicz. Około domu № 10 na Olechnowicza napadło kilku ludzi, którzy dali do niego kilkanaście strzałów z rewolweru.

Olechnowicz, ugodzony trzema kulami w głowę i piersi, padł trupem na miejscu. Sprawcy zamachu uciekli.

Olechnowicz do policyi wstąpił przed 5 miesiącami.

Zabójstwo. Wczoraj o godzinie 3 po południu, przez ulicę Rządowską przechodził agent policyi śledczej, 32-letni Włodzimierz Czajka w towarzystwie strażnika. Nagle około domu № 24 napadło na Czajkę kilku młodych ludzi i dało kilkanaście strzałów z rewolweru. Czajka otrzymał kilka ran w głowę i piersi padł trupem na miejscu. Za sprawcami napadu puszczono się w pogoń i jednego z nich schwytano. Jest to 17-letni Wilhelm Hauser, zamieszkały na ulicy

Rządowskiej. Aresztowanego osadzono w więzieniu.

Bandytyzm. Onegdaj, o godzinie 8 wieczorem, do osady młynarskiej w gminie Górki, powiatu łódzkiego pod nazwą „Młynek“, wtargnęło dziesięciu uzbrojonych w rewolwery bandytów, którzy zażądali wydania pieniędzy. Ranili oni właściciela młynu, Marcina Króla, brata jego Józefa, oraz trzy kobiety. Załatwiwszy się w ten sposób z obecnymi, bandyci zrabowali z szuflady kilkanaście rubli, spłodowali wszystkie kawy i zabrawszy różne artykuły spożywcze—uciekli. Odchodząc, bandyci dali kilkanaście strzałów rewolwerowych. Ciężko pobitych i poranionych umieszczono w szpitalu.

— We wsi Rokicie, gminy Bruss, pod Ruda pabianicką, dziś w nocy napadło około 20-tu bandytów na kolonistę Wojciecha Piecha i zażądali wydania 200 rubli. Randyci zadali kolonistcie rany nożem, wywlekli do piwnicy, zamknęli i drzwi zastawili szafą. Córkę kolonisty Maryę Piechównę i żonę Maryannę ciężko poranili. Bandyci, zabrawszy 25 rb., uciekli, nie ścigani przez nikogo.

Ogólnemu osłabieniu w ciągu dnia wczorajsze uległo sześć osób, z tych dwoje odwieziono do mieszkania i jedną do szpitala św. Aleksandra.

Atak nerwowi. W III-im cyrkułe aresztowana Teodozya Palmowska, żona robotnika, lat 36, dostała tak silnego ataku nerwowego, że przez przywołane Pogotowie odwieziona została do szpitala św. Aleksandra.

Nagle śmierć. Na ul. Wolborskiej nr. 5 Ruchla Gorzelnik, żona handlarza, lat 65, nagle dostała ataku apoplektycznego i w tym ataku zmarła, tak że przybyły lekarz Pogotowia już tylko stwierdził śmierć.

Kradzież. W nocy przy ul. Kamiennej nr. 1 Alterowi Hillerowi skradziono różnego towaru, wartości 175 rb.

SZTUKA I PIŚMIENNICTWO.

Teatr. Na ostatnie dni kończącego się sezonu repertuar teatralny zapowiada:

Na sobotę wieczorem w teatrze „Victoria” „Osobną sypialnię” farsę francuską Piotra Webera.

Na niedzielę po południu w teatrze Wielkim „Nitonche” oporetkę I. Offenbacha; wieczorem zaś odegraną zostanie w teatrze „Victoria” sztuka z czasów Księstwa Warszawskiego „Nad Pilicą” Stanisława Łapińskiego.

— W poniedziałek wieczorem w teatrze „Victoria” wystawioną zostanie ostatnia ze sztuk zaleconych do grania przez komisję konkursową przy polskiem Towarzystwie teatralnem p. t. „Tryumf sztuki” godło „Lacrimae sunt”.

Jestto jedna z najbardziej wartościowych sztuk nadesłanych na konkurs, dzieło sceniczne wprost wspaniałe zarówno pod względem wartości literackiej, głębokiej treści, jako też pod względem formy zewnętrznej, przepięknego języka, pełnego czarów najwzniolejszej poezyi. Forma symboliczna nadaje niezwykłego uroku temu utworowi, który bezspornie będzie ozdobą i chlubą pierwszego konkursu polskiego Towarzystwa teatralnego w Łodzi. Dyrekcyja naszego teatru dołożyła wszelkich starań, by „Tryumf” wystawić w należytej sprawie, tembardziej, że sztuką tą rozpoczyna sezon w Warszawie.

We wtorek wieczorem „Tryumf sztuki” będzie powtórzony na benefis utalentowanego artysty p. Włodzimierza Szarskiego, którego talent rozwijał się w oczach łodzian. Zawsze sumienny i pracowity p. Szarski ze wszech miar zasługuje na poparcie.

Będzie to zarazem ostatnie przedstawienie w sezonie bieżącym, gdyż w czwartek trupa nasza wyjeżdża do Warszawy gdzie grywać będzie przez lato w teatrze Rozmaitości przy ulicy Nowy Świat.

U miłośników. Ostatnie przedstawienie Koła miłośników sceny przy polskiem Towarzystwie teatralnem, odegrane na korzyść Ochronki I-ej chrześcijańskiej, należy bezspornie do najdatniejszych w sezonie bieżącym.

Z wystawy prac s. p. Edwarda Grajnera. Przypominamy, że jutro wieczorem nastąpi zamknięcie wystawy. Miłośnicy sztuk pięknych winni skorzystać z dnia jutrzejszego.

Z piśmiennictwa. P-na Jadwiga Pestkowska została przedstawicielką i korespondentką z Łodzi pisma równouprawnienia kobiet „Ster”. Interesanci w sprawach administracyjnych zgłaszają

Nowo wypuszczone gatunki papierosów
Warszawskiej fabryki tabaczej
Kalinowski i Przepiórkowski

pod firmą

„NOBLESSE”

Sulima

10 sztuk 10 kop.

Żądać wszędzie.

Czołem

10 sztuk 6 kop.

Żądać wszędzie.

Sklad Główny i Reprezentacya:

Z. Prączyński dawniej **W. MUŚNICKI i S-ka**

Łódź, Piotrkowska 69.

№. 124. Piotrkowska dom Tischera I piętro. №. 124.

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
otwarta od 10 rano do 7 wieczór. Konsultacya 25 k., zęby sztuczne od rb. 1 kop 50 i wyżej. Reperuje i przerabia zęby sztuczne. 1613r61

№. 124. Piotrkowska dom Tischera I piętro. №. 124.

Ostedliłem się w tutejszem mieście jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, płciowych i chorób włosów. Przyjmuję codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł.

Dr. B. Rejt
ulica SREDNIA Nr. 5. 149r50

Dr. D. Helman
Specyalista chorób uszu, nosa, krtani i gardła
Przyjmuje od godziny 9^{1/2}—11-jej zrana i od 4—7-jej wieczorem.
Mikołajewska 4, obok Dzielnej. 762r146

Dr. Stanisł. Piekarski
Choroby weneryczne i skórne
przyjmuje od 9 do 10 rano i od 5-jej do 7-jej wieczorem.
Piotrkowska 132. 1331r200

Dr. A. Groszlik
powrócił
ul. Zielona № 5,
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.
Od 8^{1/2}—11^{1/2} r. 6—8 wiecz., panie 5—6 po południu. W niedziele i święta 9 r. do 1 po poł. 1608—d—117

Dr. E. Sonnenberg
choroby skóry, dróg moczowych i wenerycznych
CEGIELNIANA 14
(wejście od ul. Wólczańskiej)
od 11—1 i od 4—7^{1/2}. 246—r-71

Dr. Józef Michalski
Okulista
ul. MIKOŁAJEWSKA 22
przyjmuje od 9-jej do 11-jej rano i od 4-jej do 7-jej po poł. 1467—r67

Dr. J. Grabowski
spec. chorób gardła, nosa i uszu
przeniósł się na ulicę
Nawrot nr. 1A m. 5,
III-cia brama od rogu ul. Piotrkowskiej i przyjmuje codziennie od 4 do 7-jej pop. w niedziele i święta od 4 do 5 pop. 491—r-165

Dr. Feliks Skusiewicz
Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od 4—8 wiecz. W niedziele i święta od g. 10 do 1 po południu. 507—d—389

Gabinet lekarski dla chorych
WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH
D-ra B. Marguliesca
Piotrkowska 115.
Przyjęcie od 10—1 i od 5—8 wiecz.; w niedz. i święta od 10—1 i od 5—6^{1/2} w. Porada 50 kop. 436—r-18

Dr. L. Prybalski
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 6—8 w. panie od 5—6 popoł., w niedziele od 9—1 r. i od 3—6 popoł. 1420r349
Ulica Południowa Nr. 2.

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11
Choroby dróg moczowych, skórne i weneryczne.
Przyjmuje od g. 8^{1/2}—1 rano i od 5—8. panie od 4—5. 1070—r-34

Dr. A. STEINBERG
Benedykta 3.
ZAKŁAD ORTOPEDYCZNO-GIMNASTYCZNY (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni itp.). Leczenie masażem (wibracya), elektrycznością (usuwanie włosów twarzy za pomocą elektrolyzy). Gabinet Roentgenowski (leczenie romieniami Roentgena exem'y, lupus'u, favus'u i t. p.) 1280r61

Dr. H. Rosenthal
Choroby wewnętrzne i dziecięce (sp. gorączkowe, zakaźne)
Konstantynowska 7. 1415-r-81
Godziny przyjęć od 9—10 i od 5—7-jej.

Dr. Eugenia Korot-Gorczuni
Choroby kobiece i Akuszerya
Piotrkowska 121
Przyjmuje do 11 rano i od 3—5 popoł. 502—r—153

Dr. Mittelstaedt
Choroby wewnętrzne i nerwowe, mieszka obecnie przy 1429
Piotrkowskiej № 200.
Przyjmuje od 8—9^{1/2} r. i od 4^{1/2}—6^{1/2} pp.

Dr. S. SZNITKIND
Nawrot Nr. 13
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje od g. 8—11^{1/2} rano; od 5—8^{1/2} wiecz. 469-r-200

Urząd Starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi
ma zaszczyt prosić P.P. Członków Zgromadzenia na
Ogólne Zebranie
w drugim terminie, które odbędzie się we WTOREK d. 14 MAJA r. b. o godz. 5 po poł. w sali giełdowej (Zielona № 3) z następnym porządkiem dziennym:
1) Rozpatrzenie sprawozdania i bilansu za rok 1905 i 1906.
2) Rozpatrzenie sprawozdania Szkoły Handlowej.
3) Wybór 2-ch członków Rady Opiekuńczej na miejsce P.P. I. Szczyńskiego i I. Poznańskiego.
4) Wybór Podstarszego Urzędu Starszych i 2-ch jego zastępców.
Podstarszy Zgromadzenia Kupców
Stanisław Silberstein.
684—2—1

!! Wazne dla palących !!
Kto raz spróbuje ten się przekona, że ty tuń
BOSFOR za 15 kop.
fabryki **M. J. Bortanżogto** w Moskwie
jest łagodny w smaku i posiada przyjemny zapach w paleniu.
Dostać można we wszystkich sklepach tabaczych w Łodzi i okolicy. 687—10—1.

5
rubli kosztują spodnie z dobrego kamgaru. Ubrante marynarkowe z modnego szewiota od rb. rb. 14.50. Palta letnie od rubli 14. Palta wiosenne od rb. 19. Kamizelki modne kolorowe od rubli 3.50. Wielki wybór ubrań uczniowskich i dziecięcych po niskich cenach w oddziale męskim u
Emila Schmechla
Łódź, Piotrkowska 98.
Warszawa, Marszałk. 130.

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne
Dr. St. LEWKOWICZ
Zachodnia № 33
(obok lombardu akcyjnego)
Dla panów od 9—1 i od 6—9, dla dam od 5—6 po poł. W niedziele od 9—1 i od 3—6 po poł. 1141r49

Dr. JELNICKI
ul. Andrzeja 7.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Od 8—10 rano, 5—8 po poł., w niedziele i święta 9—12 rano. 1463—r-173

Dr. H. Szumacher
choroby weneryczne i skórne
Nawrot Nr. 2.
Przyjmuje od 8—11 i do 6—8 po poł. panie od 5—6. 637r267

Dr. T. MOGILNICKI
Lekarz szpitala Anny Maryi
powrócił. Zawadzka 4.
Choroby dzieci.
Przyjmuje od 9—10 rano i od 4—5 p. p. 536—10—10

678—3—1

ALBUMINOZA HENNEBERGA

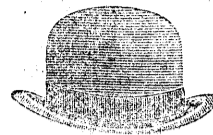
Pierwszy i jedyny krajowy przetwór odżywczy, niezawierający żadnych składników sztucznych.

Najodpowiedniejszy pokarm dla dzieci, nawet w najwcześniejszym okresie życia, mogący zastąpić mleko i wszelkie inne pokarmy. Albuminoza wpływa na szybki przyrost wagi, ułatwia ząbkowanie i wzmacnia mięśnie i kości, usuwając w ten sposób tak bardzo rozpowszechnioną krzywicę (choroba angielska). Jako pokarm najłatwiej strawny i bardzo pożywny, Albuminoza nadaje się również dla osób wszelkiego wieku, osłabionych długotrwałą chorobą, dla chorych na blednicę, niedokrwistość, gruźlicę i wycieńczenie z jakiegokolwiek bądź powodów. Będąc pożywieniem nader smacznym Albuminoza nadaje się jako dodatek do wszelkich potraw i napojów. Polecona przez warszawską Radę Lekarską Nr. 7376. Cena kóp 40. Zadać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i większych handlach kolonialnych.

Jeneralny reprezentant na Królestwo i cesarstwo **St. Siudak**, Warszawa, **Hoża № 60, Telefonu № 99.12.**

Antoni MARSZAŁ

Lódź

Piotrkowska № 141.

635-5-3

Po powrocie z zagranicy
otworzyłem

Pracownię Stolarską

przy ulicy PIOTRKOWSKIEJ Nr. 108.

Polecam meble własnego wyrobu we wszystkich stylach klasycznych i najnowszych fasonach modernizmu na obstalunek i gotowe. Przyjmuję również wszelkie roboty w zakres stolarstwa wchodzące.

Polecam się łaskawej klienteli.

Z szacunkiem

595-4-4

Józef Czopek.

CIECHOCINEK

Pensjonat „Zachęta”, obok kościoła, Heleny Prawdzie-Kuczalskiej, miejscowość najlepsza, wygody wszelkie. Pierwszy sezon tańszy. 549-12-6

Helenów.

W sobotę dnia 11 maja

KONCERTY

676-2

PORANNY PO POŁUDNIOWY

orkiestry smyczkowej pod dyrekcją Edwarda WEBERA

o godz. 6 r. Wejście 15 i 5 k.

Po poł. 25 i 10 kop.

Dla gospodyń!

Wielkie
medale
złote.

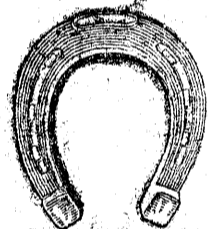
Strzeżcie się podrabian!

Specjalny nasz gatunek „Cykorya z obrazkami” opakowana jest w niebieski glansowany papier i zaopatrzona w obrazek oraz banderolę, na której widać dwie obok stojące marki ochronne.

Nasza „Cykorya z podkową”, opakowana jest w żółty glansowany papier, na którym znajduje się widok fabryki z podkową po lewej stronie u góry.

Włocławska Fabryka Cykoryi

R. Bohne & C-o.

Marki ochronne. 662

Inowłódz nad rzeką Pilicą

Letnie mieszkania rodzinne, oraz pojedyncze pokoje; lekarz, restauracja. Wiadomość Zielona II. 614-6-4

Letnie mieszkania

w Kociołkach pod Pabianicami w majątku J. Łuszczewskiego; okolica zdrowa, lesista, wszelkie wygody, produkty na miejscu, na żądanie „pension”.

Wiadomość u B. Chądzyńskiego, Przejazd 16. 569-7-5

MAGAZYN GALANTERYJNY

A. Spodenkiewicza, Konstancyńska 26

poleca na sezon bieżący obuwie płócienne męskie, damskie i dziecięce, parasolki i laski. Wielki wybór dziennych koszul kolorowych z angielskich zefirów w najwspanialszych deseniach własnego wyrobu.

Ceny bardzo umiarkowane!

Krój doskonały; wykonanie nadzwyczaj staranne. Przyjmuje się wszelkie zamówienia na bieliznę męską. 611-10-4

Godzienny zarobek 1 rb. 50 kop. i więcej

dla mężczyzn i kobiet, które życzą wygodnej domowej pracy na pospiesznych pończoszniczych maszynach. Nauczyć się roboty można szybko bez nauki przygotowawczej. Dajemy własny materiał i płacimy gotówką. Odległość nie przeszkadza. Warunki wysła bezpłatnie 1-sze Petersburskie Towarzystwo wyrobów trykotażowych domowej produkcji. — Główny Zarząd: Petersburg, Wasiljewskij Ostrow 9 linia Nr. 20-37. Filie: Moskwa, Plac Twerski, Kozickij pierieulok, dom T-wa Bochruszina, m. 239-37, Warszawa, Marszałkowska 129-37, Saratów, ulica Nikolska Nr. 2-37. 382-d-20

Kawiarnia „Stefana”

POŁUDNIOWA Nr. 20,

wyduje OBIADY z 4-ch dań
dobre po 35 kop.
Śniadania i kolacje
od 35 kopiejek. 658-3-2

Folwark

109 mórg do sprzedania. — Warunki dogodne. Potrzeba 8600 rubli. Szczegóły u właściciela. Wardeżyn przez Rychwał kaliskiej gubernii. 627-6-2

Letnie mieszkania

do wynajęcia od 1-go maja w w Koluszkach, 3 pokoje z kuchnią umeblowane, oraz pokój z kuchnią od 1-go czerwca. Wiadomość na miejscu w szkole p. Dolewskiego. 414-d-

8-klasowe Gimnazjum Polskie

J. Graczyka

podaje do wiadomości Rodziców, że egzaminy wstępne do pierwszych 4 klas i klasy wstępnej rozpoczną się w czerwcu a do 5-ej kl. w sierpniu r. b.

Zapis kandydatów codziennie od g. 3 do 4 p. p. (Piotrkowska 121). 558-5-2

W. Krakowski, Piotrkowska № 103, m. 33,

PRZEDSIĘBIORSTWO OCZYSZCZANIA

okien wystawowych, fabrycznych i dachów sztetowych, oraz sprzętanie mieszkań, biur i konserwacja linoleum.

Wszelkie roboty powierzone wchodzące w zakres porządku domowego wykonywują po nader umiarkowanej cenie. 306-r-17

Czarniecka Góra

uzdrowisko przyrodolecnicze leśno górskie, zakład wodolecniczy i lotnisko, położone w górach S-to Krzyskich, wśród przepysznych lasów iglastych. Idealne warunki klimatyczne. Woda źródłana. Nowozbudowany internat według współczesnych wymagań. W willach mieszkania po 2 do 6 pokoi z kuchniami od rb. 120 za całe lato. Hydropatya kąpiele powietrzne, słoneczne, elektryczne, masaż, elektryzacja, kąpiele solankowe, iglicowe, kefir, kuracja Oertla i Weir Mitsch'a i t. d. Chorych umysłowo i z daleko posuniętą gruźlicą — uzdrowisko nie przyjmuje. Całodzienne utrzymanie (kuchnia dyetetyczna — lecznicza pod ścisłą kontrolą lekarza-kierownika) wraz z mieszkaniem, kuracją hydropatyczną, opieką lekarską i kąpielami stencznymi i powietrznymi od 2 rb. 60 kop. dziennie. Kierownikiem uzdrowiska jest Dr. W. Miklaszewski z Warszawy. Informacyi udziela zarząd uzdrowiska na miejscu. 648-3-2

Adres: Czarniecka Góra, przy st. Niekań kolei lwangr-Dąbr.

Najtaniej nabywać można towary w nowo otwartym Magazynie

I. BAUMGARTEN PIOTRKOWSKA 69.

Wielki wybór artykułów w najlepszych gatunkach:

Obuwie letnie płócienne męskie, damskie i dziecięce oraz sandały skórkowe KNEIPA.

Artykuły podróżne: Walizki, sakwojaże, pudełka drewniane do kapeluszy i sukien, garnitury do kołnierzyków i mankietów etc.

LINOLEUM w rolach, dywanach i chodnikach.

CERATY w sztukach, obrusy odpasowane, fartuchy damskie i dziecięce, laufry etc.

Kalosze petersburskie, palta i peleryny nieprzemakalne, płótno gumowe, artykuły chirurgiczne i techniczne, piłki, portmonetki, portwojaże, papierosnice, portfele, zabawki dziecięce etc.

Nowość! Prawdziwa szwedzka bielizna **Nowość!** „Kompozycya”.

UWAGA!

Piotrkowska 69 obok Hotelu „Victoria” Piotrkowska 69. 570-6-5